

| Temat lekcji                         | Materiał nauczania                                                                                                                                                                                        | Odniesienia do podstawy programowej | Ocena dopuszczająca<br>Uczeń:                                                                                                                                                                                                                                           | Ocena dostateczna<br>Uczeń:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ocena dobra<br>Uczeń:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ocena bardzo<br>dobra<br>Uczeń:                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ocena celująca<br>Uczeń:                                                                                                         |
|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rozdział I: II wojna światowa</b> |                                                                                                                                                                                                           |                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                  |
| 1. Napaść na Polskę                  | 1. Przygotowania Niemiec do wojny<br>2. Polski plan obrony<br>3. Wybuch II wojny światowej<br>4. Wojna obronna w 1939 r.<br>5. Napaść sowiecka<br>6. Ewakuacja polskich władz<br>7. Bilans wojny obronnej | XXXII.1<br>XXXII.2<br>XXXII.3       | – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), „dziwna wojna”, internowanie<br><br>– zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939)<br><br>– identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina | – identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego<br><br>– wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej<br><br>– podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą i Wizną, bitwa nad Bzurą, obrona Warszawy, obrona Grodna, | – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r.<br><br>– wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, bitwa graniczna, „polskie Termopile”<br><br>– zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacja | – identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga, Tadeusza Kutrzeby<br><br>– przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r.<br><br>– omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow<br><br>– wymienia i charakteryzuje etapy wojny | – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r.<br><br>– ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r. |

|                                                      |                                                                                                                                                              |          |                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                              |                                                            |
|------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
|                                                      |                                                                                                                                                              |          |                                                                                                                                                                                                                    | bitwa pod Kockiem,<br>obrona Helu                                                                                                                                                                                                                                      | Warszawy (28 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939)<br><br>– przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski<br><br>– wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi | obronnej Polski                                                                                                                                                                                                                              |                                                            |
| 2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina (1939–1941) | 1. Wojna zimowa<br>2. Agresja Niemiec na Danię i Norwegię<br>3. Atak III Rzeszy na Francję<br>4. Państwo Vichy<br>5. Bitwa o Anglię<br>6. Wojna na Bałkanach | XXXIII.1 | – wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię<br><br>– identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a<br><br>– wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r. | – wyjaśnia znaczenie terminów: linia Maginota, kolaboracja<br><br>– zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (IV 1940), ataku III Rzeszy na Francję (V–VI 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940)<br><br>– wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej | – identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina<br><br>– wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy, Komitet Wolnej Francji<br><br>– opisuje skutki bitwy o Anglię oraz         | – zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (IV 1941)<br><br>– przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 | – opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941 |

|                                           |                                                                                                |                      |                                                                                                                                                              |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                           |                                                                                                |                      |                                                                                                                                                              | oraz niemieckiej do 1941 r.                                                                                                | omawia jej polityczne i militarne znaczenie                                                                                                                                                                                               | – przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1940                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                     |
| TSW – Dlaczego Niemcy nie zdobyli Anglii? | 1. Jak pokonać flotę brytyjską?<br>2. Bitwa o Anglię<br>3. Pierwsza porażka Hitlera            | XXXIII.1             | – wyjaśnia znaczenie terminu Enigma<br><br>– zna datę: bitwy o Anglię (lato–jesień 1940)<br><br>– identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla | – wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Lew morski”<br><br>– wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię | – zna datę największego nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940)<br><br>– wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami<br><br>– przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii | – zna datę nalotu na Coventry (XI 1940)<br><br>– identyfikuje postacie: Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Żygalskiego<br><br>– omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię<br><br>– porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie bitwy o Anglię | – wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię<br><br>– ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię |
| 3. Wojna III Rzeszy z ZSRS                | 1. Atak niemiecki na ZSRS<br>2. Wielka Wojna Ojczyźniana<br>3. Bitwa o Moskwę<br>4. Przełomowe | XXXIII.1<br>XXXIII.3 | – wyjaśnia znaczenie terminów: plan „Barbarossa”, Wielka Wojna Ojczyźniana                                                                                   | – wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą                                                      | – wyjaśnia znaczenie terminu blokada Leningradu<br><br>– identyfikuje                                                                                                                                                                     | – zna daty: blokady Leningradu (1941–1944), bitwy o Moskwę (XI–XII 1941), bitwy pod                                                                                                                                                                                                                         | – wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS                                                         |

|                                   |                                                                                                                                                                                                                              |          |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                   | wydarzenia na froncie wschodnim<br>5. Losy jeńców sowieckich                                                                                                                                                                 |          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna datę agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941)</li> <li>– omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej</li> </ul>                                                     | i pod Stalingradem<br>– wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki                                                                                                                | postać Gieorgija Żukowa<br><ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r.</li> <li>– przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej</li> </ul>                            | Stalingradem (VIII 1942 – II 1943), bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943)<br><ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943</li> <li>– przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich</li> </ul> | – wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS                                                                                                                      |
| 4. Polityka okupacyjna III Rzeszy | 1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych<br>2. Ruch oporu w okupowanej Europie<br>3. Polityka niemiecka wobec Żydów<br>4. Holokaust<br>5. Niemieckie obozy koncentracyjne i obozy zagłady<br>6. Postawy wobec Holokaustu | XXXIII.2 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, gwiazda Dawida, obóz zagłady</li> <li>– identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji, szczególnie wobec Żydów</li> <li>– omawia bilans Holokaustu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), Generalny Plan Wschodni, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Szoa, „Żegota”</li> <li>– charakteryzuje politykę okupacyjną</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie terminów: szmalcownicy, Babi Jar, Ponary</li> <li>– zna datę konferencji w Wannsee (I 1942)</li> <li>– identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Josipa Broza-Tity</li> <li>– wskazuje na</li> </ul>                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów</li> <li>– ocenia postawy wobec Holokaustu</li> </ul> |

|                      |                                                                                                                                                                                                    |                              |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                      |                                                                                                                                                                                                    |                              |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                              | <p>Niemiec</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu</li> <li>– wyjaśnia, jakimi sposobami ludność obszarów okupowanych przez Niemców niosła pomoc Żydom</li> </ul>      | <p>mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców</li> <li>– przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów</li> </ul>                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 5. Wojna poza Europą | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Walki w Afryce Północnej</li> <li>2. Wojna na Atlantyku</li> <li>3. Przystąpienie Japonii i USA do wojny</li> <li>4. Ofensywa japońska w Azji</li> </ol> | <p>XXXIII.1<br/>XXXIII.3</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, konwój, Enigma, lotniskowiec, pancernik</li> <li>– zna datę ataku Japonii na USA (7 XII 1941)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o Atlantyk, wilcze stada</li> <li>– identyfikuje postacie: Franklina Delano Roosevelta, Erwina Rommla</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne</li> <li>– wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway, oraz lokalizuje je na mapie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna daty: bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943)</li> <li>– identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Eisenhowera</li> <li>– wskazuje na mapie obszary</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia działania wojenne na morzach i oceanach</li> <li>– ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny</li> <li>– przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na morzach i oceanach</li> </ul> |

|                        |                                                                                                                                                                                                             |                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                            |                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                     |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                        |                                                                                                                                                                                                             |                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                            | – wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej               | opanowane przez Japończyków do końca 1942 r.<br><br>– przedstawia przebieg walk w Afryce<br><br>– charakteryzuje ekspansję japońską w Azji                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                     |
| 6. Droga do zwycięstwa | 1. Początek Wielkiej Koalicji<br>2. Walki na Sycylii i we Włoszech<br>3. Konferencja Wielkiej Trójki<br>4. Otwarcie drugiego frontu w Europie<br>5. Koniec wojny w Europie<br>6. Walki na Dalekim Wschodzie | XXXIII.1<br>XXXIII.3<br>XXXIII.4 | – wyjaśnia znaczenie terminów: izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka Koalicja, Wielka Trójka, konferencja w Teheranie<br><br>– zna daty: konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), desantu aliantów w Normandii (VI 1944), konferencji jałtańskiej (II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945), zrzućenia bomb atomowych na | – wyjaśnia genezę i cele Wielkiej Koalicji | – przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie i Jałcie | – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease Act</i> , operacja „Market Garden”, operacja „Bagration”, taktyka żabich skoków, kamikadze<br><br>– zna daty: podpisania Karty atlantyckiej (VIII 1941 r.), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944 i I 1945), zdobycia Berlina | – przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej<br><br>– ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii |

|                                                       |                                                                                                                                                                                    |                               |                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                       |                                                                                                                                                                                    |                               | <p>Hiroszimę i Nagasaki (VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, Harry’ego Trumana</p> |                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                         | <p>(2 V 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Douglasa MacArthura, Bernarda Montgomery’ego</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p> <p>– charakteryzuje działania na frontach w latach 1944–1945</p> |                                                                                                              |
| <b>Rozdział II: Polacy podczas II wojny światowej</b> |                                                                                                                                                                                    |                               |                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                              |
| 1. Dwie okupacje                                      | <p>1. Podział ziem polskich</p> <p>2. Okupacja niemiecka</p> <p>3. Terror hitlerowski</p> <p>4. Okupacja sowiecka</p> <p>5. Deportacje w głąb ZSRS</p> <p>6. Zbrodnia katyńska</p> | <p>XXXIV.1</p> <p>XXXIV.2</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, sowietyzacja, łapanka, wysiedlenia, deportacja, akcja „AB”</p> <p>– zna datę zbrodni katyńskiej (IV–V</p>                                      | <p>– wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsytek i kaźni ludności polskiej w ZSRS</p> | <p>– zna datę podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939)</p> <p>– podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, volkslista, gadzinówka, Akcja Specjalna „Kraków”, „granatowa”</p>                                                                                                                                                                          | <p>– porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego</p> |

|  |  |  |       |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|--|--|--|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  |  | 1940) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej</li> </ul> | <p>(Palmiry, kaźń profesorów krakowskich i lwowskich, Katyń)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej</li> </ul> | <p>policja, Pawiak</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– identyfikuje postać Hansa Franka</li> <li>– przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją</li> <li>– przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie</li> <li>– przedstawia cele deportacji Polaków w głąb ZSRS</li> </ul> |  |
|--|--|--|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>2. Władze polskie na uchodźstwie</p> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Powstanie polskiego rządu na emigracji</li> <li>2. Armia Polska na Zachodzie</li> <li>3. Polacy na frontach II wojny światowej</li> <li>4. Relacje polsko-sowieckie</li> <li>5. Armia Andersa w ZSRS</li> <li>6. Sprawa katyńska</li> <li>7. Śmierć generała Sikorskiego</li> </ol> | <p>XXXIV.2<br/>XXXV.1</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska</p> <p>– zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (VII 1941)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa</p> <p>– przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, katastrofa gibraltarska</p> <p>– wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie</p> | <p>– omawia postanowienia układu Sikorski–Majski</p> <p>– wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, Monte Cassino, Falaise, Arnhem, Berlin, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku)</p> | <p>– zna daty: walk o Narwik (1940), walk o Tobruk (1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (VII 1943)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Stanisława Mikołajczyka, Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga</p> <p>– wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie</p> <p>- omawia okoliczności</p> | <p>– omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej</p> <p>– omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej</p> <p>– przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych</p> |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                                                                                        |        |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                        |                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                 |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              |                                                                                                                                                                                                        |        |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                        |                                                                                                                 | <p>powstania układu Sikorski–Majski</p> <p>– opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii Andersa</p> <p>– wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej</p> |                                                                                                                 |
| TSW – Kim był kapral Wojtek? | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Jak Wojtek został żołnierzem?</li> <li>2. Niedźwiedzie zadania bojowe</li> <li>3. Niedźwiedź cywil</li> </ol>                                                | XXXV.2 | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu żołd</p> <p>– identyfikuje postacie: gen. Władysława Andersa, kaprała Wojtka</p>                 | <p>– przedstawia okoliczności przygarnięcia niedźwiadka przez polskich żołnierzy</p> <p>– opisuje prace, które pomagał wykonywać niedźwiedź Wojtek</p> | – opisuje trasę, którą przemierzyła armia Andersa                                                               | <p>– omawia powojenne losy niedźwiedzia Wojtka</p> <p>– tłumaczy, dlaczego niedźwiedź Wojtek nie trafił po wojnie do Polski</p>                                                                           |                                                                                                                 |
| 3. Polskie Państwo Podziemne | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Początki działalności konspiracyjnej</li> <li>2. Powstanie Armii Krajowej</li> <li>3. Działalność polskiego podziemia</li> <li>4. Polskie Państwo</li> </ol> | XXIV.4 | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Armia Krajowa (AK), Szare Szeregi</p> | <p>– wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki</p> <p>– przedstawia struktury Polskiego</p>                       | – wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), Delegatura Rządu RP na Kraj, | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: cichociemni, dywersja, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia</p>                                                                                          | <p>– charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny</p> |

|                                   |                                                                                                              |         |                                                                                                                                    |                                                            |                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                       |
|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
|                                   | Podziemne                                                                                                    |         | <p>– zna datę powstania AK (II 1942)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego „Grota”, Tadeusza Komorowskiego „Bora”</p> | Państwa Podziemnego                                        | <p>sabotaż</p> <p>– wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa</p> | <p>Ludowa, Armia Ludowa</p> <p>– zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939), akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II 1944)</p> <p>– identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego „Hubala”, Jana Bytnara „Rudego”, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj</p> <p>– wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ/AK</p> | utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją             |
| TSW – Akcje polskiego ruchu oporu | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kedyw</li> <li>2. Akcja pod Arsenalem</li> <li>3. Akcja</li> </ol> | XXXIV.4 | – wyjaśnia znaczenie terminów: sabotaż,                                                                                            | – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem, zamach | – przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F.                                                                                         | – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | – omawia przebieg akcji pod Arsenalem oraz zamachu na |

|                                       |                                                                                                                                                                               |                                              |                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | „Główki”                                                                                                                                                                      |                                              | <p>dywersja</p> <p>– identyfikuje postacie: Jana Bytnara „Rudego”, Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”, Franza Kutschery</p>                                                                                           | <p>na F. Kutschere, Kedyw</p> <p>– zna daty: akcji pod Arsenalem (III 1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944)</p>                                                    | <p>Kutschere</p> <p>– podaje przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem</p> <p>– przedstawia metody działania Kedywu</p>                                                                                                      | <p>pod Arsenalem („Meksyk II”), akcja „Główki”</p> <p>– zna daty: decyzji AK o przejściu od biernego oporu do ograniczonej walki z okupantem (1942)</p> <p>– identyfikuje postać Emila Fieldorfa „Nila”</p>                                              | <p>F. Kutschere</p> <p>– wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za przeprowadzenie akcji pod Arsenalem</p> <p>– ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem</p> |
| 4. Społeczeństwo polskie pod okupacją | <p>4. Postawa Polaków wobec okupantów</p> <p>5. Zagłada polskich Żydów</p> <p>6. Powstanie w getcie warszawskim</p> <p>7. Polacy wobec Holokaustu</p> <p>8. Rzeź wołyńska</p> | <p>XXXIV.1</p> <p>XXXIV.2</p> <p>XXXIV.3</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska</p> <p>– zna daty: wybuchu powstania w getcie warszawskim (IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)</p> | <p>– identyfikuje postacie: Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów, Witolda Pileckiego</p> <p>– wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego</p> | <p>– wymienia znaczenie terminów: szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne</p> <p>– identyfikuje postacie: Jana Karskiego, Stepana Bandery</p> <p>– omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich</p> | <p>– wyjaśnia przyczyny i opisuje przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich</p> <p>– charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy</p> <p>– opisuje postawy Polaków wobec</p> | <p>– przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu</p> <p>– ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów</p>                                                        |

|                                          |                                                                                                                                                           |                    |                                                                                                                                               |                                                                                                     |                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                          |                                                                                                                                                           |                    |                                                                                                                                               |                                                                                                     | skutki                                                           | Holokaustu<br>– opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 5. Akcja „Burza” i powstanie warszawskie | 1. Akcja „Burza” i jej przebieg<br>2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego<br>3. Wybuch powstania<br>4. Powstanie warszawskie<br>5. Skutki powstania | XXXIV.5            | – wyjaśnia znaczenie terminów: godzina „W”, plan „Burza”, zrzuty<br><br>– zna daty wybuchu i upadku powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944) | – identyfikuje postacie: Tadeusza Komorowskiego „Bora”<br><br>– przedstawia założenia planu „Burza” | – przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego | – wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Ostra Brama”<br><br>– zna datę operacji „Ostra Brama” (VII 1944)<br><br>– omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie<br><br>– charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego | – opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich<br><br>– omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego<br><br>– ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną<br><br>– ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego |
| 6. Sprawa polska pod koniec              | 1. Polska Lubelska<br>2. Wielka Trójka a sprawa polska<br>3. Represje wobec                                                                               | XXXV.3<br>XXXVII.1 | – wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa,                                                                                         | – wyjaśnia znaczenie terminu proces szesnastu                                                       | – zna daty: rozwiązania AK (I 1945), procesu                     | – wyjaśnia znaczenie terminu Niepodległość                                                                                                                                                                                                                                                      | – ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                   |                                                                                                                                          |                                                                                            |                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                      |                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                 |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| wojny                                             | <p>Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>4. Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej</p>                                                        |                                                                                            | <p>Manifest PKWN, Polska Lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN)</p> <p>– zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (VII 1944), konferencji w Jałcie (II 1945)</p> | <p>– identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji w Teheranie oraz w Jałcie dotyczące Polski</p> | <p>szesnastu (VI 1945), powstania TRJN (VI 1945)</p> <p>– omawia okoliczności i skutki powstania TRJN</p> | <p>(„NIE”)</p> <p>– identyfikuje postać Edwarda Osóbki-Morawskiego</p> <p>– przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p> <p>– podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie</p> <p>– opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego</p> |                                                                                                 |
| <b>Rozdział III: Świat po II wojnie światowej</b> |                                                                                                                                          |                                                                                            |                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                      |                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                 |
| 1. Początek zimnej wojny                          | <p>1. Skutki II wojny światowej</p> <p>2. Konferencja w Poczdamie i procesy norymberskie</p> <p>3. Powstanie ONZ</p> <p>4. Ekspansja</p> | <p>XXXIII.4</p> <p>XXXVI.1</p> <p>XXXVI.2</p> <p>XXXVI.3</p> <p>XXXVI.4</p> <p>XXXVI.7</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p> <p>Organizacja Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, Powszechna deklaracja praw</p>                                           | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: procesy norymberskie, plan Marshalla, doktryna Trumana</p> <p>– zna daty:</p>                                                      | <p>– identyfikuje postacie: George’a Marshalla</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji</p>            | <p>– opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego</p> <p>– wyjaśnia znaczenie</p>                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>– wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie</p> <p>– ocenia znaczenie</p> |

|  |                                                                                                                                                                      |  |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                 |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>komunizmu w Europie</p> <p>5. Zimna wojna i doktryna Trumana</p> <p>6. Kryzys berliński</p> <p>7. Powstanie dwóch państw niemieckich</p> <p>8. Powstanie NATO</p> |  | <p>człowieka, strefa okupacyjna, żelazna kurtyna, blokada Berlina Zachodniego, NATO, mur berliński, reparacje wojenne</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana</p> <p>– wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni</p> | <p>konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945), uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948), powstania RFN i NRD (1949), powstania NATO (1949), budowy muru berlińskiego (1961)</p> <p>– przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń</p> <p>– wyjaśnia, czym była zimna wojna</p> | <p>w Poczdamie</p> <p>– przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich</p> <p>– wskazuje okoliczności powstania NATO</p> | <p>terminów: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, powstanie berlińskie, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja</p> <p>– zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), ogłoszenia planu Marshalla (1947), przemówienia W. Churchilla w Fulton (1946), ogłoszenia doktryny Trumana (1947), blokady Berlina Zachodniego (1948-1949)</p> | <p>powstania ONZ</p> <p>– ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|

|                     |                                                                                                                                                                                              |         |                                                                                                                                                    |                                                                                                     |                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                     |                                                                                                                                                                                              |         |                                                                                                                                                    |                                                                                                     |                                                                    | <p>– przedstawia polityczne skutki II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego</p>                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| TSW – Mur berliński | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Miasto podzielone żelazną kurtyną</li> <li>2. Ucieczka do lepszego świata</li> <li>3. Solidarni z berlińczykami</li> <li>4. Upadek muru</li> </ol> | XXXVI.7 | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu mur berliński</p> <p>– zna daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zjednoczenia Niemiec (1990)</p> | <p>– identyfikuje postać Helmuta Kohla</p> <p>– wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego</p> | <p>– wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego</p> | <p>– omawia okoliczności upadku muru berlińskiego</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu Checkpoint Charlie</p> <p>– zna datę wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961)</p> <p>– identyfikuje postacie: Johna Fitzgeralda Kennedy’ego, Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa</p> <p>– opisuje, jak budowano mur berliński</p> | <p>– wyjaśnia, jaką rolę w komunistycznej propagandzie odgrywał mur berliński</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób międzynarodowa opinia publiczna zareagowała na budowę muru berlińskiego</p> <p>– ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA – J.F. Kennedy’ego i R. Reagana</p> |

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                    |                            |                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2. Za żelazną kurtyną | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ZSRS po II wojnie światowej</li> <li>2. Kraje demokracji ludowej</li> <li>3. Odwilż w bloku wschodnim</li> <li>4. Układ Warszawski</li> <li>5. Powstanie węgierskie w 1956 r.</li> <li>6. Polityka odprężenia</li> </ol> | <p>XXXVI.4<br/>XXXVI.5</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: supermocarstwo, kraje demokracji ludowej, odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski</p> <p>– zna datę śmierci J. Stalina (1953)</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu powstanie węgierskie</p> <p>– zna datę powstania węgierskiego (X 1956)</p> <p>– identyfikuje postać Nikity Chruszczowa</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG)</p> <p>– wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej</p> <p>– omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego</p> | <p>– zna daty: powstania RWPG (1949), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (1956)</p> <p>– identyfikuje postać Imre Nagya</p> <p>– przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r.</p> <p>– przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r.</p> | <p>– charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina</p> <p>– charakteryzuje sposób sprawowania władzy i politykę prowadzoną przez N. Chruszczowa</p> <p>– wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960</p> |
| 3. Rozpad systemu     | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wojna domowa w Chinach</li> </ol>                                                                                                                                                                                        | <p>XXXVI.6</p>             | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki</p>                                                                                                                                                    | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu metoda</p>                                                                                                                                                                                   | <p>– omawia sposoby realizacji i skutki</p>                                                                                                                                                                                                        | <p>– zna datę powstania Chińskiej</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>– przedstawia rywalizację USA i</p>                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|              |                                                                                                                                                                                                                               |         |                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| kolonialnego | 2. Polityka wewnętrzna Mao Zedonga<br>3. Wojna w Korei<br>4. Rozpad systemu kolonialnego<br>5. Klęska Francji w Indochinach<br>6. Powstanie Indii i Pakistanu<br>7. Upadek kolonializmu w Afryce<br>8. Kraje Trzeciego Świata | XXXVI.9 | Skok, rewolucja kulturalna, dekolonizacja, Trzeci Świat, Rok Afryki<br><br>– zna daty: wojny w Korei (1950–1953), Roku Afryki (1960)<br><br>– wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego | biernego oporu<br><br>– identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Mahatmy Gandhiego<br><br>– wskazuje na mapie Koreę, Wietnam, Chiny, Indie, Pakistan<br><br>– przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji | Wielkiego Skoku w Chinach<br><br>– wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach | Republiki Ludowej (1949)<br><br>– wyjaśnia znaczenie terminów: czerwona książeczka, neokolonializm<br><br>– przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej<br><br>– opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki<br><br>– opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga<br><br>– podaje przyczyny konfliktu indyjsko- | ZSRS podczas wojny w Korei<br><br>– opisuje proces dekolonizacji Indochin<br><br>– charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce<br><br>– charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości<br><br>– omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny<br><br>– ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |         |                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |         |                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                | <p>-pakietańskiego</p> <p>– przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach</p>                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                 |
| 4. Konflikt na Bliskim Wschodzie | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Powstanie państwa Izrael</li> <li>2. Kryzys sueski</li> <li>3. Wojna sześciodniowa i Jom Kippur</li> <li>4. Konflikt palestyński pod koniec XX w.</li> <li>5. Rewolucja islamska w Iranie</li> <li>6. I wojna w Zatoce Perskiej</li> </ol> | XXXVI.8 | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm</p> <p>– zna daty: powstania Izraela (1948), rewolucji islamskiej w Iranie (1979), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: konflikt żydowsko-palestyński, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP)</p> <p>– identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata, Ruhollaha Chomejniego</p> <p>– wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza”</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich</p> <p>– przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael</p> | <p>– zna daty: wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (1956), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), porozumienia z Oslo (1993)</p> <p>– identyfikuje postacie: Gamala Abdela Nasera, Saddama Husajna</p> <p>– omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach</p> | <p>– ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu</p> <p>– ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim</p> <p>– charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego</p> |

|                                 |                                                                                                                                                                                                                                           |                    |                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                   |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
|                                 |                                                                                                                                                                                                                                           |                    |                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                 | <p>niepodległości</p> <p>– opisuje charakter konfliktu bliskowschodniego</p> <p>– omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie</p>                                                                            |                                                                   |
| 5. Zimna wojna i wyścig zbrojeń | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rywalizacja Wschód–Zachód</li> <li>2. Kryzys kubański</li> <li>3. Wojna w Wietnamie</li> <li>4. Rywalizacja w kosmosie</li> <li>5. Rządy Breżniewa</li> <li>6. Praska Wiosna 1968 r.</li> </ol> | XXXVI.5<br>XXXVI.7 | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: wyścig zbrojeń, odprężenie</p> <p>– identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Fidela Castro, Johna F. Kennedy’ego, Leonida Breżniewa</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, Praska Wiosna</p> <p>– zna daty: wystąpienia pierwszego człowieka w kosmos (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (1962), Praskiej Wiosny (1968)</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja (zimna wojna) między USA i ZSRS w dziedzinach:</p> | <p>– zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1957), lądowania na Księżycu (1969)</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego</p> <p>– omawia przyczyny i skutki Praskiej Wiosny</p> | <p>– identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Jurija Gagarina, Neila Armstronga, Aleksandra Dubčeka, Pol Pot</p> <p>– omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w.</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji</p> | – omawia wpływ ZSRS na świat i ocenia ich polityczne konsekwencje |

|                                    |                                                                                                                                                                                                   |          |                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                    |                                                                                                                                                                                                   |          |                                                                                                                                                                                                                                                                              | wojskowości<br>i podboju kosmosu                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | w Wietnamie<br><br>– wyjaśnia<br>okoliczności<br>interwencji sił<br>Układu<br>Warszawskiego<br>w Czechosłowacji                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 6. Droga ku<br>wspólnej<br>Europie | 1. Demokratyzacja<br>Europie Zachodniej<br>2. Upadek<br>europejskich<br>dyktatur<br>3. Początek integracji<br>europejskiej<br>4. Powstanie EWG<br>i Euratomu<br>5. Powstanie Unii<br>Europejskiej | XXXVI.12 | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: Unia<br>Europejska, euro<br><br>– zna datę powstania<br>Unii Europejskiej<br>w wyniku zawarcia<br>traktatu z Maastricht<br>(1992)<br><br>– podaje przyczyny<br>integracji<br>europejskiej<br><br>– identyfikuje postać<br>Roberta Schumana | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: traktaty<br>rzymskie, Europejska<br>Wspólnota Węgla<br>i Stali (EWWiS),<br>Europejska<br>Wspólnota<br>Gospodarcza (EWG),<br>Euratom, układ<br>z Schengen, traktat<br>z Maastricht<br><br>– zna daty:<br>powstania EWWiS<br>(1952), podpisania<br>traktatów rzymskich<br>(1957) | – zna daty:<br>ogłoszenia planu<br>Schumana (1950),<br>podpisania układu<br>w Schengen (1985)<br><br>– identyfikuje<br>postacie: Konrada<br>Adenauera, Alcida<br>de Gasperiego<br><br>– wskazuje na<br>mapie państwa<br>założycielskie EWG<br>oraz państwa<br>należące do UE<br><br>– wymienia<br>zjawiska, które<br>wpłynęły na<br>umocnienie się<br>demokracji<br>w Europie<br>Zachodniej po | – wyjaśnia<br>znaczenie<br>terminów: plan<br>Schumana, Komisja<br>Europejska,<br>Parlament<br>Europejski, Rada<br>Europejska,<br>Beneluks, unia<br>celna<br><br>– przedstawia<br>etapy tworzenia<br>Unii Europejskiej<br><br>– wyjaśnia, w jaki<br>sposób doszło do<br>demokratycznych<br>przemian w krajach<br>Europie Zachodniej<br>i Południowej | – wskazuje na mapie<br>etapy rozszerzania<br>EWG<br><br>– omawia wpływ<br>integracji<br>europejskiej na<br>rozwój gospodarczy<br>i demokratyzację<br>państw Europy<br>Zachodniej<br><br>– ocenia gospodarcze<br>i polityczne skutki<br>integracji<br>europejskiej |

|                                                            |                                                                                                                                                                                        |          |                                                                                                                         |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                            |                                                                                                                                                                                        |          |                                                                                                                         |                                                                                                                              | II wojnie światowej                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 7. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w. | 1. Rewolucja obyczajowa<br>2. Ruchy kontestatorskie<br>3. Bunt studentów<br>4. Prawa kobiet<br>5. Terroryzm polityczny<br>6. Walka z segregacją rasową w USA<br>7. Sobór watykański II | XXXVI.13 | – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa | – zna datę obrad soboru watykańskiego II (1962–1965)<br>– identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI | – zna datę buntów studenckich we Francji (1968)<br>– przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w.<br>– omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki | – przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60.<br>– wymienia hasła ruchów kontestatorskich<br>– wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA<br>– wymienia skutki obrad soboru watykańskiego II<br>– prezentuje poglądy ruchów walczących o prawa kobiet w XX w.<br>– omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich<br>– opisuje walkę o równouprawnienie | – wyjaśnia znaczenie terminów: kontrkultura, laicyzacja, Greenpeace, Woodstock, terroryzm polityczny<br>– omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich i pacyfistycznych<br>– wymienia przejawy terroryzmu politycznego<br>– ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w.<br>– ocenia znaczenie reform soboru watykańskiego II |

|                                                   |                                                                                                                                                                                                            |                                                 |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   |                                                                                                                                                                                                            |                                                 |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>nie rasowe</p> <p>– wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70.</p>                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rozdział IV: Polska po II wojnie światowej</b> |                                                                                                                                                                                                            |                                                 |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 1. Początki władzy komunistów w Polsce            | <p>1. Nowa Polska</p> <p>2. Polacy wobec komunistów</p> <p>3. Referendum ludowe w 1946 r.</p> <p>4. Sfałszowane wybory w 1947 r.</p> <p>5. Podziemie antykomunistyczne</p> <p>6. Przemiany gospodarcze</p> | <p>XXXIII.5</p> <p>XXXVII.1</p> <p>XXXVII.2</p> | – wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezłomni (wyklęci) | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu</p> <p>– zna daty: referendum ludowego (1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (1947)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Witolda Pileckiego,</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura przewencyjna, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel</p> <p>– identyfikuje postać Józefa Franczaka „Lalusia”</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie</p> | <p>– charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej</p> <p>– przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego</p> <p>– przedstawia realia funkcjonowania podziemia niepodległościowego</p> <p>– przedstawia etapy</p> | <p>– ocenia postawę żołnierzy wyklętych</p> <p>– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu</p> <p>– podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie</p> <p>– omawia przebieg odbudowy Warszawy</p> <p>– określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji</p> |

|                                               |                                                                                                                                                                                      |                                  |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                       |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
|                                               |                                                                                                                                                                                      |                                  |                                                                                                                                                                      | <p>Danuty Siedzikówny „Inki”</p> <p>– wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej, kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich</p>           | <p>światowej</p> <p>– opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce</p>                                                        | <p>przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p> <p>– przytacza metody terroru stosowane przez komunistów</p>                                                                                                                                                                                     | przemysłu                                                             |
| TSW – Jak Polacy zasiedlali Ziemie Odzyskane? | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Przejmowanie kontroli</li> <li>2. Napływ osadników</li> <li>3. Zagospodarowywanie Ziem Odzyskanych</li> <li>4. <i>Sami swoi</i></li> </ol> | <p>XXXVII.1</p> <p>XXXVIII.1</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, szabrownictwo</p> <p>– zna daty: początku napływu osadników na Ziemie Odzyskane (1945), akcji „Wisła” (1947)</p> | <p>– omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemiami Odzyskanymi przez Polaków</p> <p>– wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemach Odzyskanych</p> | <p>– omawia przyczyny napływu osadników na Ziemie Odzyskane</p> <p>– przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się na Ziemach Odzyskanych</p> | <p>– wyjaśnia, jak propaganda komunistyczna propagowała ideę Ziem Odzyskanych</p> <p>– wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców zamieszkujących Ziemie Odzyskane</p> <p>– przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziem Odzyskanych z Polską</p> <p>– wymienia przykłady filmów</p> | <p>– ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziem Odzyskanych</p> |

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | o losach Ziemi<br>Odzyskanych i ich<br>mieszkańcach                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                             |
| 2. Polska<br>w czasach<br>stalinizmu | 1. Powstanie PZPR<br>2. Przemiany<br>gospodarczo-<br>społeczne<br>3. Próba<br>kolektywizacji<br>rolnictwa<br>4. Okres stalinizmu<br>w Polsce (1948–<br>1956)<br>5. Socrealizm<br>6. Konstytucja<br>stalinowska<br>1952 r.<br>7. Walka z Kościołem<br>katolickim | XXXVIII.1<br>XXXVIII.2          | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: Polska<br>Zjednoczona Partia<br>Robotnicza (PZPR),<br>system<br>monopartyjny, Polska<br>Rzeczpospolita<br>Ludowa (PRL),<br>system centralnego<br>sterowania<br>gospodarką,<br>Państwowe<br>Gospodarstwo Rolne<br><br>– identyfikuje<br>postacie: Władysława<br>Gomułki, Bolesława<br>Bieruta | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: plan<br>sześciolletni,<br>kolektywizacja,<br>stalinizm, socrealizm<br><br>– zna daty:<br>powstania PZPR<br>(1948), przyjęcia<br>Konstytucji PRL<br>(1952)<br><br>– podaje założenia<br>planu sześciolletniego | – zna datę planu<br>sześciolletniego<br>(1950–1955)<br><br>– wyjaśnia<br>znaczenie<br>terminów: „wyścig<br>pracy”, przodownik<br>pracy, kułak<br><br>– podaje główne<br>cechy ustroju<br>politycznego Polski<br>w okresie<br>stalinowskim<br><br>– wskazuje cechy<br>charakterystyczne<br>socrealizmu<br>w kulturze polskiej | – przedstawia<br>okoliczności<br>powstania PZPR<br><br>– przedstawia<br>konsekwencje<br>społeczne<br>i ekonomiczne<br>planu<br>sześciolletniego<br><br>– omawia cele<br>propagandy<br>komunistycznej<br>w czasach<br>stalinizmu<br><br>– przedstawia<br>założenia<br>Konstytucji PRL<br>z 1952 r.<br><br>– opisuje system<br>represji władz<br>komunistycznych<br>wobec Kościoła | – ocenia kult<br>jednostki w Polsce<br>w okresie stalinizmu |
| 3. Czasy<br>Gomułki                  | 1. PRL po śmierci<br>Stalina<br>2. Poznański Czerwiec                                                                                                                                                                                                           | XXXVIII.3<br>XXXIX.1<br>XXXIX.2 | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: Służba                                                                                                                                                                                                                                                                                       | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: poznański                                                                                                                                                                                                     | – wyjaśnia<br>przyczyny i skutki                                                                                                                                                                                                                                                                                             | – zna datę<br>wystosowania listu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | – ocenia postawę<br>W. Gomułki wobec                        |

|             |                                                                                                         |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (1956–1970) | 3. Rządy Gomułki – mała stabilizacja<br>4. Spór z Kościołem<br>5. Marzec 1968 r.<br>6. Grudzień 1970 r. | XXXIX.3<br>XXXIX.4 | Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa, mała stabilizacja, obchody Tysiąclecia Chrztu Polski<br><br>– zna daty: śmierci J. Stalina (1953), obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966)<br><br>– identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, kardynała Stefana Wyszyńskiego<br><br>– prezentuje okoliczności dojścia W. Gomułki do władzy | Czerwiec, „polska droga do socjalizmu”, Marzec 1968 r., Grudzień 1970 r.<br><br>– zna daty: wydarzeń poznańskich (VI 1956), polskiego Października (X 1956), wydarzeń marcowych (III 1968), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (XII 1970)<br><br>– charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL | oraz opisuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.<br><br>– omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce<br><br>– przedstawia przebieg obchodów milenijnych | episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965)<br><br>– identyfikuje postać Romka Strzałkowskiego<br><br>– omawia proces odwilży<br><br>– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim<br><br>– wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitkiej w Polsce w 1968 r.<br><br>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>List 34</i> , Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej | wydarzeń poznańskich<br><br>– ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.<br><br>– ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL<br><br>– wymienia przedstawicieli polskiej szkoły filmowej<br><br>– opisuje normalizację stosunków między Polską a Republiką Federalną Niemiec |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                            |                                                                                                                                           |                    |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                 |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
|                            |                                                                                                                                           |                    |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                       | (ZOMO)<br>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z Marca 1968 r. i Grudnia 1970 r.                                                                                                                                                                                                                                                    |                                 |
| 4. Polska w czasach Gierka | 1. „Druka Polska” Edwarda Gierka<br>2. Życie na kredyt<br>3. Życie codzienne w PRL<br>4. Propaganda sukcesu<br>5. Nowelizacja konstytucji | XXXIX.2<br>XXXIX.3 | – wyjaśnia znaczenie terminów: „druka Polska”, propaganda sukcesu<br><br>– identyfikuje postać Edwarda Gierka<br><br>– przedstawia przemiany w życiu codziennym Polaków za rządów E. Gierka | – wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka<br><br>– opisuje życie codzienne w czasach PRL | – zna datę nowelizacji Konstytucji PRL (1976)<br><br>– omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa<br><br>– wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka | – wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju<br><br>– identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego, Kazimierza Górskiego, Huberta Wagnera<br><br>– wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka nie przyniosła spodziewanych rezultatów<br><br>– przedstawia okoliczności i skutki | – ocenia okres rządów E. Gierka |

|                                              |                                                                                                          |                               |                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                               |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                              |                                                                                                          |                               |                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                    | nowelizacji konstytucji w 1976 r.<br><br>– przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków                                                                                                                                             |                                                                                                               |
| <b>Rozdział V: Upadek komunizmu</b>          |                                                                                                          |                               |                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                               |
| 1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce | 1. Czerwiec 1976 r.<br>2. Powstanie opozycji antykomunistycznej<br>3. Rozwój opozycji<br>4. Papież Polak | XXXIX.4<br>XXXIX.5<br>XXXIX.6 | – wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Obrony Robotników (KOR)<br><br>– identyfikuje postacie: Jana Pawła II, Jacka Kuronia | – wyjaśnia znaczenie terminu Czerwiec 1976 r.<br><br>– zna daty: wydarzeń czerwcowych (1976), powstania KOR (1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978), pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (1979) | – opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r.<br><br>– określa cele i opisuje działalność KOR-u<br><br>– wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce | – wyjaśnia znaczenie terminów: drugi obieg, Wolne Związki Zawodowe (WZZ)<br><br>– identyfikuje postacie: Stanisława Pyjasa, Jana Józefa Lipskiego, Antoniego Macierewicza, Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego<br><br>– przedstawia okoliczności | – wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne |

|                             |                                                                                                                                                                   |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                      |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                             |                                                                                                                                                                   |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                       | <p>narodzin opozycji demokratycznej w Polsce</p> <p>– charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.</p>                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                      |
| 2. Powstanie „Solidarności” | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Strajki sierpniowe w 1980 r.</li> <li>2. Utworzenie NSZZ „Solidarność”</li> <li>3. Na drodze do konfrontacji</li> </ol> | <p>XXXIX.7</p> <p>XXXIX.8</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, 21 postulatów „Solidarności”, NSZZ „Solidarność”</p> <p>– zna datę strajków sierpniowych (VIII 1980), porozumień sierpniowych z Gdańska (31 VIII 1980)</p> <p>– identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, porozumienia sierpniowe</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności”</p> <p>– omawia przebieg wydarzeń sierpniowych</p> | <p>– zna daty: powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980), zamachu na Jana Pawła II (V 1981)</p> <p>– identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mehmeta Alego Ağcy</p> <p>– omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności”</p> <p>– przedstawia reakcję ZSRs na wydarzenia</p> | <p>– wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją</p> |

|                          |                                                                                                                       |              |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                  |                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                      |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
|                          |                                                                                                                       |              |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                  |                                                    | w Polsce w 1980 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                      |
| 3. Stan wojenny w Polsce | 1. Wprowadzenie stanu wojennego<br>2. Internowanie opozycjonistów<br>3. Reakcja społeczeństwa<br>4. Ostatnie lata PRL | XL.1<br>XL.2 | – wyjaśnia znaczenie terminów: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), internowanie<br><br>– zna datę wprowadzenia stanu wojennego (13 XII 1981)<br><br>– identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy, Jerzego Popiełuszki | – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce | – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce | – zna daty: pacyfikacji kopalni „Wujek” (XII 1981), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984)<br><br>– przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego, w tym przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie<br><br>– charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego<br><br>– przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny<br><br>– wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu | – ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego |

|                                                           |                                                                                                                  |                      |                                                       |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                           |                                                                                                                  |                      |                                                       |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                            | w Polsce                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                           |
| TSW – Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem? | 1. Początki Pomarańczowej Alternatywy<br>2. Pomarańczowa Alternatywa w akcji<br>3. Działalność po Okrągłym Stole | XL.2                 | – wyjaśnia znaczenie terminu Pomarańczowa Alternatywa | – zna daty: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1987–1988), końca działalności Pomarańczowej Alternatywy (1990)<br><br>– identyfikuje postać Waldemara Fydrycha | – wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie<br><br>– wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy | – identyfikuje postać Krzysztofa Skiby<br><br>– zna daty pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej Alternatywy (1981)<br><br>– przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy<br><br>– wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy<br><br>– omawia działalność Pomarańczowej Alternatywy po Okrągłym Stole | – ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu |
| 4. Rozpad bloku wschod-                                   | 1. Kryzys ZSRS<br>2. Ronald Reagan prezydentem USA<br>3. Próby reform                                            | XXXVI.10<br>XXXVI.11 | – wyjaśnia znaczenie terminu Jesień Ludów             | – wyjaśnia znaczenie terminów: aksamitna rewolucja,                                                                                                                                | – wyjaśnia znaczenie terminu pucz Janajewa                                                                                 | – zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | – ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana                                                                  |

|       |                                                            |  |                                                                                     |                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                             |
|-------|------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| niego | <p>w ZSRS</p> <p>4. Jesień Ludów</p> <p>5. Rozpad ZSRS</p> |  | <p>– identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, Václava Havla</p> | <p><i>pierestrojka, głasnost</i></p> <p>– zna daty: obalenia komunizmu w europejskich państwach bloku wschodniego (1989–1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozpadu ZSRS (1991)</p> | <p>– identyfikuje postacie: Borysa Jelcyna, Giennadija Janajewa</p> <p>– przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w.</p> <p>– wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS</p> | <p>w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez Gorbaczowa (1985), puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991), rozwiązania ZSRS (XII 1991)</p> <p>– charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej</p> <p>– charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego</p> <p>– omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie</p> <p>– wyjaśnia, jakie były przyczyny</p> | <p>w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej – przedstawia rolę Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego</p> <p>– wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne</p> |
|-------|------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                  |                                                                                                                                   |               |                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                 |                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                             |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
|                                  |                                                                                                                                   |               |                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                 |                                                                                                           | rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                             |
| 5. Początek III Rzeczypospolitej | 1. Obrady Okrągłego Stołu<br>2. Wybory czerwcowe w 1989 r.<br>3. „Wasz prezydent, nasz premier”<br>4. Budowa III Rzeczypospolitej | XL.3<br>XLI.1 | – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe<br><br>– zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989)<br><br>– identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego, Tadeusza Mazowieckiego | – wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy<br><br>– zna datę powołania rządu T. Mazowieckiego (1989) | – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu<br><br>– przedstawia następstwa wyborów czerwcowych | – wyjaśnia znaczenie terminów: „gruba linia”/„gruba kreska”, ustalenia z Magdaleny<br><br>– zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989)<br><br>– identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Bronisława Geremka, Krzysztofa Skubiszewskiego<br><br>– omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu<br><br>– przedstawia reformy rządu | – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce |

|                                                  |                                                                                                                                                                 |                      |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  |                                                                                                                                                                 |                      |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                               | T. Mazowieckiego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                  |
| <b>rozdział VI: Polska i świat w nowej epoce</b> |                                                                                                                                                                 |                      |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                  |
| 1. Europa po rozpadzie ZSRS                      | 1. Europa na przełomie XX i XXI w.<br>2. Powrót mocarstwowych ambicji Rosji<br>3. Kraje postsowieckie<br>4. Wojna w byłej Jugosławii<br>5. Masakra w Srebrenicy | XXXVI.10<br>XXXVI.11 | – wyjaśnia znaczenie terminów: Wspólnota Niepodległych Państw (WNP), kraj postsowiecki<br><br>– identyfikuje postacie: Billa Clintona, Borysa Jelcyna, Władimira Putina | – zna daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999), rozpadu Jugosławii (1991–1992)<br><br>– przedstawia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO | – charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji<br><br>– wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie<br><br>– prezentuje skutki rozpadu Jugosławii | – zna daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), I wojny czeczeńskiej (1994–1996), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), II wojny czeczeńskiej (1999–2009), rewolucji róż (2003), wojny o Osetię Południową (2008), Euromajdanu (2013–2014)<br><br>– identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczienki, Micheila Saakaszwilego, Dżochara Dudajewa<br><br>– przedstawia przyczyny i skutki | – omawia sytuację polityczną Ukrainy i Gruzji<br><br>– ocenia rolę W. Putina w przywracaniu Rosji roli mocarstwa |

|                                  |                                                                 |          |                                                                                                        |                                                              |                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                  |                                                                 |          |                                                                                                        |                                                              |                                                                                                               | wojen w byłej<br>Jugosławii<br>i Czeczenii<br><br>– charakteryzuje<br>sytuację polityczną<br>na Kaukazie                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                       |
| TSW –<br>Terroryzm<br>czeczeński | 1. Pierwsze zamachy<br>2. Śmierć w teatrze<br>3. Atak na szkołę | XXXVI.10 | – wyjaśnia znaczenie<br>terminu terroryzm<br><br>– zna datę zamachu<br>na szkołę w Biesłanie<br>(2004) | – wyjaśnia przyczyny<br>narodzin terroryzmu<br>czeczeńskiego | – wymienia<br>przykłady<br>zamachów<br>terrorystycznych<br>organizowanych<br>przez bojowników<br>czeczeńskich | – zna daty:<br>pierwszego ataku<br>terrorystycznego<br>w Rosji<br>przeprowadzonego<br>przez bojowników<br>czeczeńskich<br>(1995), zamachu<br>w teatrze na<br>Dubrowce (2002)<br><br>– identyfikuje<br>postać Szamila<br>Basajewa<br><br>– omawia przebieg<br>i skutki zamachu na<br>szpital<br>w Budionnowsku<br><br>– opisuje przebieg<br>zamachu na teatr<br>na Dubrowce<br><br>– przedstawia | – ocenia postawy<br>bojowników<br>czeczeńskich i władz<br>rosyjskich wobec<br>problemu<br>czeczeńskiego<br><br>– omawia skutki<br>społeczne<br>i polityczne<br>zamachów<br>bojowników<br>czeczeńskich |

|                                    |                                                                                                                                                                                                                          |                               |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                    |                                                                                                                                                                                                                          |                               |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                 | <p>przyczyny, przebieg i skutki zamachu na szkołę w Bielsztanie</p> <p>– opisuje działania władz rosyjskich skierowane przeciwko terrorystom czeczeńskim</p>                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  |
| 2. Konflikty na świecie po 1989 r. | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Daleki Wschód</li> <li>2. Kraje afrykańskie</li> <li>3. Współczesne konflikty na świecie</li> <li>4. Konflikt palestyńsko-izraelski</li> <li>5. Wojna z terroryzmem</li> </ol> | <p>XXXVI.8</p> <p>XXXVI.9</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Autonomia Palestyńska, Al-Kaida</p> <p>– zna datę ataku na World Trade Center (11 IX 2001)</p> <p>– identyfikuje postacie: George’a W. Busha, Osamy bin Ladena, Saddama Husajna</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: polityka neokolonializmu, apartheid</p> <p>– wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: masakra na placu Tiananmen, talibowie</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r.</p> | <p>– zna daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014)</p> <p>– identyfikuje postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa, Baszara al-Asada</p> <p>– przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie</p> | <p>– ocenia problem terroryzmu</p> <p>– ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata</p> <p>– wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce</p> |

|                              |                                                                                                                                                                                                                            |                         |                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                         |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              |                                                                                                                                                                                                                            |                         |                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                        | XX w.<br>– przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                         |
| 3. Polska w latach 90. XX w. | 1. Reformy gospodarcze<br>2. Społeczne koszty przemian ustrojowych<br>3. Rozpad obozu solidarnościowego<br>4. Sytuacja wewnętrzna Polski<br>5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej<br>6. Plan Balcerowicza i jego skutki | XLI.1<br>XLI.2<br>XLI.3 | – wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja, bezrobocie<br><br>– identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego | – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, pluralizm polityczny<br><br>– zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), uchwalenia Konstytucji RP (1997), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005)<br><br>– wymienia reformy przeprowadzone | – omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza | – wyjaśnia znaczenie terminu „wojna na górze”<br>– zna daty: rozwiązania PZPR (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), reformy administracyjnej (1999)<br><br>– identyfikuje postacie: Jana Olszewskiego, Jarosława Kaczyńskiego, Ryszarda Kaczorowskiego<br><br>– omawia koszty społeczne reform gospodarczych<br><br>– charakteryzuje scenę polityczną | – ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.<br><br>– omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r. |

|                       |                                                                                                                                                                                                                                             |                                           |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                       |                                                                                                                                                                                                                                             |                                           |                                                                                                                                                                   | <p>w 1999 r.</p> <p>– wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej</p>                                                                                 |                                                                                                                                    | <p>pierwszych lat demokratycznej Polski</p> <p>– przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego</p>                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                            |
| 4. Polska w NATO i UE | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Polska polityka zagraniczna</li> <li>2. Polska w strukturach NATO</li> <li>3. Polska droga do UE</li> <li>4. Polskie społeczeństwo wobec Unii</li> <li>5. Polska w walce z terroryzmem</li> </ol> | <p>XLII.1</p> <p>XLII.2</p> <p>XLII.3</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, referendum akcesyjne, Unia Europejska</p> <p>– zna daty: przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004)</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu referendum akcesyjne</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE</p> <p>– omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO</p> | <p>– wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE</p> <p>– przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka</p> <p>– zna daty: wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), obecności polskich żołnierzy na wojnach w Afganistanie (od 2002) i Iraku (2003–2008)</p> <p>– określa główne kierunki polskiej polityki</p> | <p>– ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE</p> <p>– opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem</p> <p>– wymienia korzyści, jakie przyniosły Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO</p> |

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                     |          |                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         |                                                                                                                                                                                                                                     |          |                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                     | zagranicznej<br><br>– wymienia<br>i omawia etapy<br>polskiej akcesji do<br>NATO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 5. Wyzwania<br>współczesne<br>go świata | 1. Globalizacja<br>2. Rewolucja<br>informacyjna<br>3. Kultura masowa<br>i amerykańizacja<br>4. Problemy<br>demograficzne<br>5. Problem migracji<br>6. Przestępczość<br>zorganizowana<br>i terroryzm<br>7. Zagrożenia<br>ekologiczne | XXXVI.13 | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: internet,<br>globalizacja,<br>amerykanizacja,<br>kultura masowa | – omawia zalety<br>i wady wprowadzenia<br>nowych środków<br>komunikacji<br><br>– wyjaśnia, jakie<br>szanse i zagrożenia<br>niesie za sobą<br>globalizacja<br><br>– opisuje przejawy<br>globalizacji we<br>współczesnym<br>świecie | – wskazuje cechy<br>współczesnej<br>kultury masowej<br><br>– opisuje zjawisko<br>amerykanizacji<br><br>– prezentuje<br>zagrożenia<br>ekologiczne<br>współczesnego<br>świata<br><br>– omawia<br>przyczyny, kierunki<br>i skutki ruchów<br>migracyjnych we<br>współczesnym<br>świecie | – wyjaśnia<br>znaczenie<br>terminów: bogata<br>Północ, biedne<br>Południe, „globalna<br>wioska”, Dolina<br>Krzemowa, efekt<br>cieplarniany,<br>arabska wiosna,<br>Państwo Islamskie,<br>protokół z Kioto<br><br>– określa przyczyny<br>i skutki narastania<br>nierówności<br>społecznych we<br>współczesnym<br>świecie<br><br>– wyjaśnia, jakie<br>zagrożenia niesie za<br>sobą przestępczość<br>zorganizowana<br><br>– przedstawia<br>działania | – omawia szanse<br>i niebezpieczeństwa<br>dla człowieka<br>wynikające ze<br>współczesnych zmian<br>cywilizacyjnych<br><br>– ocenia skutki<br>amerykanizacji<br>kultury na świecie<br><br>– omawia zjawisko<br>terroryzmu<br>islamskiego<br><br>– przedstawia<br>przyczyny i skutki<br>przemian w świecie<br>arabskim w latach<br>2010–2013<br><br>– przedstawia<br>działania<br>podejmowane w celu<br>niwelowania<br>problemów |

|  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                |
|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  | <p>współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie</p> <p>– wymienia problemy demograficzne współczesnego świata</p> <p>– wskazuje najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata</p> | <p>demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie</p> <p>– przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata</p> |
|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Rozkład opracowany przez Lidię Leszczyńską, oparty na programie nauczania *Wczoraj i dziś* autorstwa Tomasza Maćkowskiego